

تب دنگی

شناسنامه پمفلت آموزشی	
عنوان	تب دنگی
تهیه کننده	سوپروایزر آموزش سلامت همگانی
تایید کننده	سوپروایزر آموزشی
سال تهیه	۱۴۰۳
سال بازنگری	۱۴۰۶
ناظر کیفی	دکتر محمد قاسمی
منابع	مقالات و سایت‌های معتبر

تب دنگی (Dengue fever) یک بیماری ویروسی است که از طریق نیش پشه آئدس آلوده یا انتقال خون و فراورده‌های خونی از بیمار مبتلا به سایر افراد منتقل می‌شود، یک بیماری ویروسی است، که به آن تب دنگ، تب دانگ و تب استخوان‌شکن هم گفته‌اند.

تب دنگی

تب دنگی عفونتی است که توسط ویروس دنگی ایجاد می‌شود. پشه‌ها عوامل منتقل‌کننده (یا پخش‌کننده) این ویروس هستند. تب دنگی به عنوان «تب استخوان‌شکن» نیز شناخته می‌شود، چرا که به دلیل درد شدید حاصل از آن بیمار تصور می‌کند استخوان‌هایش در حال شکستن هستند. اولین توصیف‌های تب دنگی در سال ۱۷۷۹ نوشته شده‌اند. در اوایل قرن بیستم، دانشمندان دریافتند که این بیماری توسط ویروس دنگی ایجاد شده و از طریق پشه‌ها منتقل (یا پخش) می‌شود. این ویروس در مناطق گرمسیری و نیمه گرمسیری شیوع دارد.

روش‌های سرایت و انتقال تب دنگی

تب دنگی به طور مستقیم از فردی به فرد دیگر منتقل نمی‌شود، بلکه از طریق روش‌های ذیل منتقل می‌شود:

۱- انتقال از طریق نیش پشه

راه اصلی انتقال ویروس دنگی به انسان، از طریق نیش پشه‌های ماده آلوده‌ای به نام پشه آئدس است. پس از تغذیه پشه از یک فرد آلوده، ویروس قبل از انتشار به بافت‌های ثانویه از جمله غدد بزاقی، در روده میانی پشه تکثیر می‌شود. هنگامی که یک پشه عفونی شود، می‌تواند ویروس را تا پایان عمر خود منتقل کند.

۲- انتقال از مادر به جنین

همانطور که گفتیم، راه اصلی انتقال ویروس دنگی بین انسان‌ها از طریق نیش پشه آئدس است. با این حال، شواهدی مبنی بر امکان انتقال از مادر باردار به جنین نیز وجود دارد. هنگامی که مادری در دوران بارداری به تب دنگی مبتلا می‌شود، نوزاد او ممکن است از زایمان زودرس، وزن کم هنگام تولد و دیسترس جنینی رنج ببرد.

۳- سایر روش‌های سرایت

موارد نادری از ابتلا به تب دنگی از طریق فرآورده‌های خونی، اهدای عضو و انتقال خون نیز ثبت شده است

تشخیص تب دنگی

تشخیص این بیماری از روی علائم می‌تواند کمی دشوار باشد. زیرا علائم اولیه آن شبیه به آنفولانزا بوده و ممکن است نشانه‌هایی شبیه به بیماری مالاریا یا حصبه هم داشته باشد. به همین دلیل ابتدا پزشک در مورد سابقه پزشکی و سفر شما سوال می‌کند. سفرهای خود را با جزئیات شرح دهید و تمام مناطقی که به آنجا سفر کرده‌اید، ذکر کنید. احتمالاً پزشک از شما نمونه خون می‌گیرد تا در آزمایشگاه ابتلا به عفونت یکی از انواع ویروس دنگی تشخیص داده شود.

علائم تب دنگی

در بیشتر افراد بیماری بدون مشکل خاصی بهبود خواهد یافت اما در گروه اندکی از بیماران ممکن است موجب بد حال شدن بیمار و حتی مرگ وی گردد.

علائم تب دنگی

در بیشتر افراد بیماری بدون مشکل خاصی بهبود خواهد یافت اما در گروه اندکی از بیماران ممکن است موجب بد حال شدن بیمار و حتی مرگ وی گردد. علائم خفیف این ویروس معمولاً ۴ تا ۶ روز پس از عفونت شروع می‌شوند و معمولاً تا ۱۰ روز ادامه داشته و این علائم مشاهده می‌شود:

تب و شدید

سر درد

درد شدید مفصل و عضله

خستگی

حالت تهوع

استفراغ

درد پشت چشم

این علائم معمولاً پس از یک هفته از بین رفته و به ندرت عوارض جدی یا کشنده‌ای در پی دارد. با این حال، مشکلات جدی‌تری نیز می‌توانند ایجاد شوند که شامل:

خونریزی از دهان، لثه یا بینی

آسیب به سیستم لنفاوی و رگ‌های خونی

خونریزی داخلی، که می‌تواند منجر به استفراغ خونی و مدفوع قیری شکل شود

پلاکت خون کاهش یافته

استفراغ مکرر

لکه‌های خونی کوچک در زیر پوست

نبض ضعیف

پوست رنگ پریده

تعریق سرد

علائم تب دنگی در کودکان

علائم تب دنگی در کودکان معمولاً شامل تب ناگهانی و بالا، سردرد شدید، درد پشت چشم‌ها، درد مفاصل و عضلات، حالت تهوع، استفراغ، غدد متورم، و بثورات پوستی است که سه تا چهار روز پس از شروع تب ظاهر می‌شوند. تفاوت علائم بین کودکان و بزرگسالان به‌طور کلی ناچیز است، اما کودکان ممکن است بیشتر دچار علائم غیرخاص مانند تب و بثورات پوستی شوند و کمتر از بزرگسالان دچار درد عضلانی و مفصلی شدید شوند. بیماری در کودکان اغلب با تب بالا شروع می‌شود.

راه‌های پیشگیری از تب دنگی

پیشگیری و کنترل تب دنگی به کنترل ناقل آن یعنی پشه آندس بستگی دارد. پشه‌هایی که تب دنگی را پخش می‌کنند در طول روز بیشتر فعال هستند اما گزارش‌هایی از گزش در شب نیز وجود دارد. با محافظت از خود در برابر نیش پشه با استفاده از راهکارهای زیر می‌توانید خطر ابتلا به دنگی را کاهش دهید:

۱. لباس‌هایی بپوشید که تا حد امکان بدن شما را بپوشاند.
۲. در صورت خوابیدن در طول روز حتماً از پشه بند استفاده کنید.
۳. پشه بند و محیط خود را با مواد دافع حشرات اسپری کنید.

می‌توان با روش‌های زیر از رشد و تکثیر پشه‌ها جلوگیری کرد:

۱. جلوگیری از دسترسی پشه‌ها به محیط‌های مناسب تخم گذاری با مدیریت و اصلاح زیست محیطی
۲. از بین بردن آب راکد با جمع آوری سطرها، بشکه‌ها، لاستیک‌های قدیمی که ممکن است آب باران را در خود نگه دارند و پر کردن چاله‌هایی که آب می‌تواند در آن جمع شود.
۳. دفع صحیح زباله‌های جامد
۴. پوشاندن، تخلیه و تمیز کردن ظروف ذخیره آب خانگی به صورت هفتگی
۵. استفاده از حشره کش‌های مناسب در آب‌های راکد در فضای باز

درمان تب دنگی

درمان اختصاصی برای تب دنگی وجود ندارد. تمرکز بر روی درمان علائم بیمار به خصوص تب و درد است. بیشتر موارد تب دنگی را می‌توان در خانه با داروهای مسکن درمان کرد.

درمان این بیماری شامل مصرف مایعات، استراحت کافی و درمان‌های علامتی می‌باشد. در صورت ابتلا به یاد داشته باشید که برای تسکین درد و تب فقط از استامینوفن استفاده کنید. از داروهای آسپرین، ژلوفن، دیکلوفناک و موارد مشابه به علت احتمال شروع خونریزی در فرد نمی‌توان استفاده نمود.

همانطور که گفتیم هیچ درمان اختصاصی برای تب دنگی شدید وجود ندارد اما تشخیص زودهنگام و دسترسی به مراقبت‌های پزشکی مناسب تا حد زیادی میزان مرگ و میر ناشی از این بیماری را کاهش می‌دهد. افراد مبتلا به تب دنگی شدید، اغلب نیاز است که در بیمارستان بستری شوند.

اگر مبتلا به تب دنگی هستید، مهم است که:

۱. به خوبی استراحت کنید.
۲. مایعات زیاد بنوشید.
۳. از استامینوفن برای کنترل تب و درد استفاده کنید.
۴. از مصرف داروهای ضد التهابی غیر استروئیدی مانند ایبوپروفن و آسپرین خودداری کنید..
۵. مراقب علائم باشید و در صورت مشاهده علائم شدید در اسرع وقت با پزشک خود تماس بگیرید.

baharanhospital@zaums.ac.ir

آدرس : خیابان امام خمینی ره - روبروی اداره غله

تلفن : ۳۳۵۱۳۷۷۸ - ۵۴